

Nela Slivková: Proměny genderových rolí v seniorském věku

Praha: FHS UK 2020, 114 s.

Práce studentky Nely Slivkové se zabývá problémem proměn genderových rolí v seniorském věku a je založena na kvalitativním výzkumu. Téma práce je zajímavé a poměrně novátorské, a s ohledem na rostoucí stárnoucí populaci, si rozhodně zaslouží odborné zkoumání.

Teoretická část práce zachycuje a představuje základní pojmy z oblasti genderové literatury jako je samotný koncept genderu, genderová identita, genderové role a stereotypy. Dále se autorka věnuje také problémům fungování manželství a samotnému období stáří. Práce se opírá o široký a vhodný přehled odborné literatury. Autorka umí s použitými koncepty pracovat a správně je ve své práci cituje.

Autorka situuje svoji práci v rámci konstruktivistického diskurzu a odvolává se na teorie Bergra a Luckmanna, koncept genderu pak umísťuje jako součást většího procesu sociální konstrukce reality. Oceňuji schopnost autorky ukotvit svůj výzkum ontologicky, což pro bakalářské práce není obvyklé a je zcela výjimečné.

V empirické části práce autorka popisuje výzkum, který v rámci práce provedla. Výzkumné otázky a design výzkumu jsou napsané správně a přehledně. Je patrné, že autorka práce ví, co a proč dělá, a rozumí také výzkumnému postupu. Narativní vyprávění se v rámci práce zdá být vhodně zvolenou výzkumnou metodou. Díky tomu se autorce podařilo získat zajímavá data a také prolomit generační distanci. I když vzorek obsahuje jen pět účastnic výzkumu, analytická část, ve které autorka rozsáhle provedené rozhovory analyzuje, ukazuje, že autorka umí se sebranými data pracovat. Analýzu, ve které ženy vyprávějí svůj život a autorka přidává interpretační rámce, s použitím dřív uvedených teoretických konceptů, jsem četla se zaujetím.

Práce je také vhodně strukturovaná a splňuje veškeré formální požadavky na kvalifikační práci. Jak jazyk, tak i odkazový aparát jsou udělané dobře a na úrovni akademické práce.

V závěru práce autorka dospívá ke konstatování, že v období stáří, a také v důsledku ovdovění, ženy začaly více a více žít navzdory genderovým rolím, který byly po nich očekávané. Autorka shrnuje, že „genderová role ženy se v kontextu stárnutí jednoznačně posouvá směrem k maskulinitě.“ Zdá se mi, že více vhodné by bylo uvažovat o emancipačním procesu a tento proces takto vnímat. Z toho vyplývá moje otázka k diskusi: proč pojmenování tohoto procesu jako maskulinizace omezuje možnost širší interpretace zkoumaného jevu?

Práce považuji za kvalitně zpracovanou bakalářskou práci, které vznikla na základě dobře a zrale provedeného výzkumu. Práce doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Praha, 12.6.2020

Ludmila Maria Władyniak, M.A., Ph.D.